22 Μαρτίου 2015

Τα Δάκρυα της Μετανοίας

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη / Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Υπάρχουν κι άλλα δάκρυα, για τα οποία ευρύτατος λόγος γίνεται στην Αγία Γραφή. Είναι τα δάκρυα της μετανοίας.

Χωρίς αυτά θα ήταν αδύνατη η σωτηρία του ανθρώπου. Εύκολα κανείς γλιστράει στο κακό. Σκλαβώνεται από την αμαρτία. Ξεσχίζει την ψυχή του στα θανατηφόρα αγκάθια της. Και τότε ένα μέσο θεραπείας υπάρχει. Τα θερμά δάκρυα της αληθινής μετανοίας. Ο Δαβίδ αμάρτησε τόσο βαριά. Η μετάνοιά του όμως και τα ποτάμια των δακρύων του, τον έφεραν και πάλι στο Θεό. Αστείρευτες είχαν γίνει

των ματιών του οι βρύσες. «Λούσω καθ᾽ ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνήν μου βρέξω»· έλεγε με βαθειά συντριβή (Ψαλμ. στ’, 7). «ἐγενήθη μοι τὰ δάκρυά μου ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτὸς…» (Ψαλμ. μα’, 4). Οι ψαλμοί αυτοί της μετανοίας του «καλλιπενθούς» Δαβίδ έγιναν άριστοι βοηθοί, σωστοί ανελκυστήρες, για να σηκώνονται από τα βάραθρα του κακού τόσες και τόσες πεσμένες ψυχές.

Θυμηθείτε τον Απόστολο Πέτρο. Σε μια στιγμή αδυναμίας αρνήθηκε τρεις φορές τον Θείο Διδάσκαλό του. Συνέρχεται όμως. Μετανοεί. Συντρίβεται η ψυχή του. «…καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς» (Ματθ. κστ᾽, 75). Κλάψε λοιπόν Πέτρε. Κλάψε, αφού ο Θεός σου έδωσε «την χάριν των δακρύων» (Μ. Αθανάσιος). «Ο Απόστολος Πέτρος έκλαψε πικρά για το αμάρτημά του έχυσε περισσότερα δάκρυα από όσα είχε χύσει, αφότου υπήρχε στον κόσμο αυτό», όπως έλεγε ο Μωριάκ. Και ο Παπίνι προσθέτει: «Το κλάμα του Πέτρου ξέπλυνε για πάντα το στόμα, που αρνήθηκε». Αυτό το κλάμα είδε ο Χριστός και τον ανεγνώρισε και πάλι μαθητή Του. Και ρωτάει ένας σύγχρονος εκκλησιαστικός συγγραφέας:» Ποια ήταν η διαφορά του Ιούδα από τον Πέτρο; Ο πρώτος δεν μπόρεσε να κλάψει· και χάθηκε. Ο δεύτερος έκλαψε και σώθηκε».

Το ίδιο και η «αμαρτωλός» γυναίκα, την οποία μας θυμίζει κάθε Μ. Τρίτη η Εκκλησία μας. «…Κλαίουσα, ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας Αὐτοῦ (του Χριστού) τοῖς δάκρυσι…» (Λουκ. ζ᾽ 38). Με απαράμιλλη τέχνη η Κασσιανή ζωγραφίζει τη μετάνοια της γυναίκας αυτής. Στο στόμα της βάζει τα λόγια εκείνα, που έχουν μείνει πλέον αθάνατα: «Δέξαι μου τας πηγάς τῶν δακρύων…». Και σε ένα άλλο τροπάριο της ακολουθίας της Μ. Τρίτης ακούμε: «μή μου τά δάκρυα παρίδῃς, η χαρά τῶν ’Αγγέλων». Και έτσι η πρώην αμαρτωλή λούζεται στο πνευματικό λουτρό των δακρύων της· σε πνευματικές πηγές. Και γίνεται λευκή σαν το κρίνο. Καθάρια σαν τα γάργαρα νερά.

«Τα δάκρυα της μετανοίας είναι το «δεύτερο βάπτισμα της ψυχής». Διδάσκουν οι Πατέρες της Εκκλησίας μας. Και μιλάνε για τον «νιπτήρα της αμαρτίας»· που είναι το μυστήριο της μετανοίας και τα δάκρυα. «Καὶ δάκρυον στάξαν ἰσοδυναμεῖ λουτρῷ παλλιγγενεσίας και ἐπανάγει τὴν χάριν…», έγραφε ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης. Στα δάκρυα καταφεύγουν τόσοι και τόσοι, για να λευκανθούν από το ρύπο της αμαρτίας. «Δακρύων ὄμβρους» «προσάγουν» στο Νυμφίο Χριστό. Και προσπαθούν «…δάκρυσιν ἐξαλεῖψαι…τῶν πταισμάτων το χειρόγραφον…». «Όταν αμαρτήσεις βαριά, στείλε στο Θεό ως μεσιτεία τα καυτά σου δάκρυα» συμβουλεύει ο Άγιος Κυπριανός. Η εκκλησιαστική ιστορία μιλάει για τους «προσκλαίοντας». Για τους χριστιανούς, δηλαδή εκείνους, που όταν έπεφταν σε βαριά αμαρτήματα δεν έμπαιναν μέσα στο ναό. Στεκόντουσαν έξω από την πόρτα

και με θερμά δάκρυα παρακαλούσαν, όσους προχωρούσαν μέσα, να προσευχηθούν στο Θεό γι’ αυτούς.

Και πόσα αλήθεια! Πόσα δεν κατορθώνονται με της μετανοίας τα ειλικρινή δάκρυα! Μεγάλη η δύναμή τους. «Παντοκράτορ Κύριε, οἶδα πόσα δύνανται τα δάκρυα» ψάλλει ο υμνωδός. «Οὐδεμία ἐστί κακία, μη διαλυομένη τοῖς σωτηρίοις δάκρυσι τῆς μετανοίας». Γράφει ο όσιος Νείλος. Και ο Στηθάτος προσθέτει: «Τα δάκρυα της μετανοίας είναι σαν ποτάμι, που πλημμυρίζει και ξεθεμελιώνει όλα τα κάστρα της αμαρτίας». Είναι ένα ζεματιστό νερό-ένα άλλο «υγρό πυρ»- που κατακαίει το κακό και καθαρίζει την καρδιά. Ο Σατωβριάνδος παρέτερησε: «Χρειάζονται χρόνια μετανοίας, για να σβήσουμε ένα πταίσμα μας από τη μνήμη των ανθρώπων. Για τον Θεό όμως αρκεί ένα και μόνο δάκρυ». «Πολύ το πύρ τῆς ἁμαρτίας και ὀλίγῳ δακρύῳ σβέννυται». Βεβαιώνει και ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Και προσθέτει: Με τα δάκρυα της μετανοίας «...τό ἐκ τῶν ἁμαρτημάτων ἀφανίζεται σκότος...». Και αλλού: «Οὐδέν οὕτω συγκολλᾷ και ἑνοῖ τῷ Θεῷ, ὡς τά τοιαῦτα δάκρυα». Δηλαδή× τίποτε δεν συγκολλάει με το Θεό, όσο της μετανοίας τα δάκρυα. Σε μια άλλη ομιλία του ο ιερός Χρυσόστομος ονομάζει τα δάκρυα της μετανοίας, φιλοσοφίας δάκρυα: «Ταῦτα φιλοσοφίας τά δάκρυα». Με αυτά εξαγιάζεται η ψυχή. Και «αν το δάκρυ είναι δείγμα υγείας για το μάτι, είναι όμως σημείο εξυγιάνσεως για την ψυχή». Και αν τα δάκρυα, που αναφέραμε στην αρχή, ανακουφίζουν τον άνθρωπο, τα δάκρυα της μετανοίας τον λυτρώνουν. Δάκρυα σωτήρια. Έχουν λοιπόν μεγάλη αξία. «Τα βουρκωμένα μάτια είναι τα ωραιότερα για το Χριστό», γράφει κάπου ο Γάλλος ποιητής Ροστάν. Είναι τα ευεργετικότερα για τον άνθρωπο. Και πολύτιμα μπροστά στο Θεό. «Ο ουρανός πανηγυρίζει περισσότερο για το δακρύβρεχτο πρόσωπο ενός αμαρτωλού, παρά για το λευκό ιμάτιο εκατό εναρέτων» λέγει ο Β. Ουγκώ. Και ο θείος Χρυσόστομος κήρυττε: «Οὐδέν ἥδιον ὀφθαλμῶν δεδακρυσμένων».

Μια Περσική παράδοση λέει τα εξής: Κατέβηκε κάποτε ένας Άγγελος στη γη. Για να βρει και να φέρει στον ουρανό ό,τι εκλεκτότερο υπάρχει σ’ αυτή. Πρώτα έφερε μερικές σταγόνες από τον τίμιο ιδρώτα ενός γεωργού. Κατόπιν τα δάκρυα μιας πονεμένης μάνας, που έκλαιγε απαρηγόρητα στ προσκέφαλο του άρρωστου παιδιού της. Τέλος μερικές σταγόνες αίμα από ένα παλικάρι, που ξεψυχούσε στο πεδίο της μάχης. Τα είδε όλα αυτά ο Θεός με συμπάθεια. Αλλά υπάρχει και κάτι άλλο ακόμη πιο σπουδαίο, λέει στον Άγγελο. Άνοιξε εκείνος τα φτερά του και ξανακατέβηκε στη γη. Και ενώ συλλογιζόταν, ποιο άραγε να είναι το πολυτιμότερο πράγμα, άκουσε κάποιον, που έκλαιγε και έχυνε πυκνά δάκρυα μετανοίας. Γρήγορα τα έφερε στον ουρανό. Α! μάλιστα, είπε ο Θεός. Αυτά τα δάκρυα είναι ό,τι πολυτιμότερο υπάρχει πάνω στη γη.

Απόσπασμα από το βιβλίο
«Δροσοσταλίδες της καρδιάς»,
επισκόπου Νικηφόρου,
Μητροπολίτου Λευκάδος και Ιθάκης

Πηγή: dakriametanoias.blogspot.ca